

o jichž poškození právě pachatel trestného činu usiloval. Každý projev trestného obsahu v onom směru pronesený před větším shromážděním jest takto způsobilý, by jeho zhoubný a trestný vliv zasáhl v dalším postupu i osoby povinné službou vojenskou a přivodil škodu, před níž chrániti jest právě účelem tohoto zákonného předpisu.

Zmateční stížnost provádí výtku zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. b) tr. ř. námitkou, že se obžalovaný dopustil domnělého trestného činu jako senátor Národního shromáždění, že do rozpuštění Národního shromáždění nebylo rozhodnuto o jeho vydání, a že tedy jeho poslanecká imunita nepominula. Názor stížnosti o možnosti odepření souhlasu příslušné sněmovny Národního shromáždění k trestnímu stíhání jen »mlčky« nelze dovoditi z jasného doslovu předpisů ústavní listiny. Trestní stíhání člena Národního shromáždění je podle § 24 odst. 1 Úst. list. vyloučeno jen, odepře-li příslušná sněmovna souhlas ke stíhání. »Odepření« jest však úkonem pozitivním, a nelze mluvit o odepření, nebyla-li žádost soudu za souhlas k trestnímu stíhání vůbec vyřízena před rozpuštěním dotyčné sněmovny, nebylo-li o žádosti sněmovnou jednáno. Třebáže obžalovaný byl v době spáchání trestného činu senátorem, rozpuštěním Národního shromáždění přestal býti jeho členem a, poněvadž souhlas k trestnímu stíhání nebyl senátem odepřen, obžalovaný pak nebyl nově zvolen členem nového Národního shromáždění, nepožívá již co do spáchaného trestného činu imunity.

Odvolání obžalovaného z výroku o ztrátě práva volebního nelze přiznati důvodnost. Podmínkou výroku toho (správně podle § 32 cit. zák. výroku o ztrátě čestných práv občanských) při odsouzení pro zločin podle zákona na ochranu republiky k trestu kratšímu jednoho roku jest, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných. Takovým pohnutkám sice nenasvědčuje o sobě to, že účelem obžalovaného bylo šířiti zásady strany, jejímž jest přívržencem, přistoupí-li však okolnost prvním soudem nikoli neprávem shledaná, že obžalovaný byl k závadnému projevu sveden nepřátelstvím a záštím ke státu, pokud se týče k jeho ústavním zřízením, a spatřuje-li soud v tom pohnutky nízké a nečestné, jest uznati, že výrok nalézacího soudu není ani mylný ani neporušuje zákony o právu volebním čís. 75/19, 163/20, 253/22.

Čís. 4181.

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák. se nevyhledává zvláštní, těžko seznatelná lstivost; stačí již oklamání důvěry v denním životě obchodním obvyklé; leť může záležiti již ve slibu, že bude kupní cena do určité doby hotově zaplácena.

Musí však býti zjištěno jednak, že si byl pachatel v době činu vědom nevážnosti svého slibu, že mezi lstivým předstíráním pachatelovým a počínáním si oklamané osoby byla příčinná souvislost, že omyl v oklamáném lstivým předstíráním vyvolaný byl pro oklamáného pohnutkou a předpokladem jeho rozhodnutí.

Po stránce subjektivní musí býti zjištěno, že pachatel jednal v úmyslu způsobiti jiné osobě škodu, a to již v době, kdy se dopustil šálivého jednání.

(Rozh. ze dne 28. května 1931, Zm I 759/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 5. srpna 1930, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu ve smyslu §§ 197 a 200 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalované nelze upříti oprávnění, pokud, dovolaávajíc se číselně důvodu zmatečnosti čís. 5 (správněji čís. 9 a) § 281 tr. ř., postrádá v rozsudku zjištění, rozhodná pro posouzení otázky, zda čin, z něhož jest obžalovaná viněna, jest jen bezprávním civilněprávním, či zda vykazuje skutkové znaky zločinu podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák. Ke skutkové podstatě tohoto zločinu nevyhledává se zvláštní, těžko seznatelná lstivost; stačí již oklamání důvěry v denním životě obchodním obvyklé; lest může záležeti již ve slibu, že bude kupní cena do určité doby hotově zaplácena. Leč vždy musí býti zjištěno jednak, že si byl pachatel alespoň v době činu vědom nevážnosti svého slibu; jednak, že mezi lstivým předstíráním pachatelovým a počínáním si oklamané osoby byla příčinná souvislost, že omyl v oklamaném lstivým předstíráním vyvolaný byl pro oklamaného pohnutkou a předpokladem jeho rozhodnutí. Zda si soud tyto skutkové náležitosti v souzeném případě řádně uvědomil, nelze však jen ze zjištění, že obžalovaná slíbila, že zaplatí kupní cenu ihned po obdržení druhé zásilky, a že tak neučinila, seznati, ano ani ze spisů ani z rozsudku nevysvítá, komu a jakým způsobem (ústně nebo písemně) a kdy (před první objednávkou) obžalovaná slíbila, že »zaplatí zboží po obdržení druhé zásilky«. O subjektivní stránce lstivosti, jak byla shora naznačena, jakož i o příčinné souvislosti mezi šálivým jednáním a počínáním si oklamané firmy se rozsudek vůbec nevyjadřuje. Kromě těchto náležitostí musí býti dále zjištěno po stránce subjektivní, že pachatel jednal v úmyslu způsobiti jiné osobě škodu, a to již v době, kdy se dopustil šálivého jednání. I tu rozsudek zjišťuje jen objektivní výsledek činnosti obžalované, záležející v tom, že škoda nastala; neobsahuje však potřebná zjištění, z nichž by bylo lze seznati, že tato škoda byla obžalovanou zamýšlena, a to již, když učinila jednotlivé objednávky zboží; naopak poukazuje poznámka v důvodech rozsudkových, že obžalovaná jest úplně nemajetná (roz. v době vydání rozsudku) na to, že si soud tuto náležitost vůbec neuvědomil. Právnem vytýká v tomto směru stížnost rozsudků i nejasnost, pokud uvádí, že obžalovaná je »podle sdělení četnické stanice známou podvodnicí, která láká od obchodníků podvodným způsobem zboží a nikdy je nezaplatí«, aniž

zjistil konkrétní případy, v nichž se obžalovaná takové činnosti dopustila. Bylo proto zmatečnické stížnosti obžalované vyhověti, a za předpokladů § 5 nov. k tr. ř. uznati již v zasedání neveřejném, jak se stalo, aniž bylo třeba zabývatí se dalšími vývody zmatečnické stížnosti.

Čís. 4182.

Nezbytným předpokladem skutkové podstaty § 99 tr. zák. není, že bylo vyhrožováno osobě bojácné; záleží na tom, zda při objektivním uvážení všech okolností má ohrožený důvod míti za to, že vyhrůžka bude splněna, což lze vyvozovati nejen z povahy ohroženého, nýbrž i z důležitosti zla, jímž bylo hrozeno.

Nestačí, že výrok, vykazující objektivní znaky nebezpečné vyhrůžky, byl pronesen »úmyslně«, nýbrž se vyhledává, by se projev stal v úmyslu, by byl ohrožený uveden ve strach a nepokoj.

(Rozh. ze dne 28. května 1931, Zm I 909/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečnické stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 19. září 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 99 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmatečnická stížnost obžalovaného, dovolávajíc se číselně důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., není v právu, pokud se domnívá, že tu není způsobnost vyhrůžek, vzbuditi důvodnou obavu, ano nebylo zjištěno, že osoby, jimž bylo vyhrožováno, jsou zvlášť bojácné povahy; není nezbytným předpokladem skutkové podstaty § 99 tr. zák., že bylo vyhrožováno osobě bojácné, nýbrž záleží vždy na tom, zda při objektivním uvážení všech okolností má ohrožený důvod míti za to, že vyhrůžka bude splněna, což lze vyvozovati nejen z povahy ohroženého, nýbrž i z důležitosti zla, jímž bylo hrozeno. Avšak ke skutkové podstatě onoho zločinu se vyhledává kromě toho, že vyhrůžka oné povahy byla pronesena v úmyslu, by byla ohrožená osoba uvedena ve strach a nepokoj. A tuto náležitost rozsudek nezjišťuje, jak zmatečnická stížnost právem vytýká, a to ohledně první vyhrůžky výslovně, ohledně druhé vyhrůžky alespoň jasným poukazem, namítajíc, že šlo o pouhé chvástání napilého člověka, a že věc nebyla vážná. Tuto náležitost nezjišťuje rozsudek ani úvahami, jimiž vylučuje úplnou opilost obžalovaného, ano z těchto úvah vysvítá jen, že obžalovaný jednal ve stavu přičetném, ani úvahou, že jeho vyhrožování bylo »úmyslné«, ano k naplnění skutkové podstaty § 99 tr. zák. nestačí, že výrok, vykazující objektivní znaky nebezpečné vyhrůžky, byl pronesen »úmyslně«, nýbrž se vyhledává, by